

Castell de Querol

Montmajor

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Montmajor
Emplaçament A 3 km al sud de Montmajor, després de la casa Querol.

Coordenades:

Latitud: 41.991366809339254
Longitud: 1.7520834300814105
UTM Est (X): 396635
UTM Nord (Y): 4649571

Classificació

Número de fitxa 08132 - 8
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic
Segle IX
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari IPAC, nº 3514, any 1983. CC AA nº 6455. Any 1991
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 006A00031
Fitxes associades:
[Santa Maria de Querol](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dl., 11/11/2002 - 01:00

Descripció

Les restes del castell de Querol es troben situades a prop de la masia Querol i de l'església de Santa Maria de Querol. Es va aprofitar una gran roca que s'eleva sobre el terreny per situar el castell aprofitant el pla superior i, tot i que el castell és a sobre d'un penyal, es troba en una zona geogràfica que forma una fondalada. Queda una part del mur de ponent que constitueix el sistema defensiu exterior i que està construït seguint la vertical de la paret de roca i reseguint el seu perímetre. Els carreus del mur són quadrats, molt regulars i ben treballats. El mur deixa veure dos moments diferents de construcció, cosa que fa pensar que va ser ampliat en algun moment de la seva història. A la banda oposada al mur, la roca conserva uns encaixos verticals que podrien correspondre a torres de defensa o habitacions annexes al penya-segat. Les pedres que es troben escampades a sota poden formar part d'aquesta estructura annexa.

Observacions:

Es troba en ruïnes i no consta que s'hagin fet excavacions arqueològiques, tot i que la potència del jaciment és força important.

Història

Les seves dimensions demostren que aquest seria un castell de defensa i vigilància del camí de Berga a Cardona (strata cardonensis) i que albergaria una guarnició de vigilància petita, per tant tenia la mateixa funció que el castell de Montmajor. El lloc de Querol, i més concretament el castell, apareix molt sovint en la documentació del monestir de Santa Maria de Serrateix, com a límits de donacions que va rebre el monestir a la zona de la riera de Navel i al terme de Montmajor (topònims: Cherol, Kastro Kerol) al segle XI (1029, 1015) (BOLÓS, 1983) (pergamins Arxiu Diocesà de Solsona, fons Serrateix). L'any 1169 Guillem de la Portella estableix una concòrdia amb R. De Valmanyana sobre el castell de Querol (CATALÀ, 1976). L'any 1260 el castell era dels Berga (família que dominava la part central del Berguedà) i per ell va jurar fidelitat Bernat de la Portella. El 1288 Jaume de Montpesat reconeix fidelitat a Na Làscara de Ventimiglia pels castells de Querol i Montmajor; aquesta era vídua d'Arnau Roger I de Pallars que havia heretat els béns del Berguedà del seu oncle Pere de Berga. L'any 1309, Sibil·la de Berga, filla d'Arnau Roger I, bescanvià els castells de Montmajor i Querol junt a d'altres del Berguedà, a Jaume II, passant així a domini reial. Al fogatge de 1381 consta el "castell de Querol, den Johan des Brull, donzell, 3 focs" (IGLESIAS, 1962). Posteriorment, al estar situats el castell i l'església en una zona de gran influència de la família vescomtal dels Cardona, eren propietat de la comunitat de preveres de la parròquia de Sant Miquel de Cardona, després de la donació feta el 10-II-1612 per Pere Gatuelles de Solsona, prevere i rector de St Feliu de Lluelles, del castell i terme de Querol, situat part a la vegueria de Berga i part a la de Cardona. En aquesta època el senyor del castell i terme de Querol era Joan Rovira, senyor de Sant Climent. L'any 1671 la comunitat fa capbreu de Querol citant les finques de la baronia: Vilaborrell, Sant Quintí, Vilaseca i La Selva. La comunitat exercí el seu domini sobre el territori fins al segle XVII i fins a la desamortització. En aquest moment deixem de tenir notícies històriques d'aquest castell, tot i que probablement fou abandonat a final del període medieval.

Bibliografia

BOLÓS, J. (1983). Els monestirs del comtat de Berga des dels seus orígens fins al 1400. El monestir de Santa Maria de Serrateix. Tesis doctoral UB. CATALÀ, Pere (1976). Els castells catalans. Dalmau Ed.

IGLÉSIAS, J. (1962). El fogatge de 1365-1370. Memorias de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona. SERRA VILARÓ, J. (1968). Història de Cardona. 4 vols. Sugrañes hermanos, Tarragona.

